

Ημερομηνία: 20 Μαρτίου 2019
Διάρκεια: 1 ώρα και 10 λεπτά

Βαθμός:

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΝΕΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α΄ - Β΄ - Γ΄

Όνοματεπώνυμο:

Όνομα πατέρα: Τηλ.

Όνομα μητέρας: Τηλ.

Διεύθυνση:

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από τρία (3) μέρη και δέκα (10) σελίδες.

Οδηγίες:

Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υλικού (τίπεξ).

Να γράψετε μόνο με μπλε ή μαύρο μελάνι.

Η τελευταία σελίδα (10) μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως πρόχειρη.

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΑΓΝΩΣΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

(20 μονάδες)

Αφού μελετήσετε προσεκτικά το πιο κάτω κείμενο, να απαντήσετε σε ΟΛΕΣ τις ερωτήσεις.

Η ανεκτίμητη αξία της ανάγνωσης βιβλίων

§1 Είναι κοινώς αποδεκτό ότι οι βιβλιοθήκες είναι “η μνήμη της ανθρωπότητας”. Τα βιβλία εμπεριέχουν όλα τα σημαντικά γεγονότα του παρελθόντος, όλες τις εφευρέσεις και όλα τα **επιτεύγματα** του ανθρώπου μαζί με κάθε τι αξιομνημόνευτο. Ο άνθρωπος αποκτά μέσω αυτών πολύτιμες γνώσεις για την πορεία της ζωής του. Τα βιβλία τον φέρνουν σ’ επαφή με τα ανθρώπινα δημιουργήματα, με τα μεγάλα ιστορικά, πολιτικά, πνευματικά πρόσωπα και εξάπτουν τη φαντασία του. Επομένως, η ανάγνωση βιβλίων βοηθά σημαντικά στην ολοκλήρωση της ανθρώπινης προσωπικότητας.

§2 Ένα βιβλίο δεν αποτελεί μόνο μια πηγή γνώσεων και πληροφοριών, αλλά διαμορφώνει, επίσης, **καλύτερους** ανθρώπους. Για παράδειγμα, οι άνθρωποι που παρασύρονται συναισθηματικά από ένα βιβλίο φαντασίας, έχουν περισσότερο καλλιεργημένη την ενσυναίσθησή τους. Αυτό σημαίνει ότι το βιβλίο έχει **θετική** επίδραση στην ψυχή τους και εμπλουτίζει την προσωπικότητά τους, με αποτέλεσμα να απομακρύνονται τα αρνητικά στοιχεία του εαυτού τους και να οπλίζονται με αρετή.

§3 Ωστόσο σήμερα, από τη μία η εξέλιξη της τεχνολογίας, από την άλλη το συνεχές κυνήγι του χρήματος και της επαγγελματικής αποκατάστασης έχουν διαταράξει τον δεσμό του ανθρώπου με το βιβλίο, αφού δεν υπάρχει χρόνος για την ανάγνωση ενός βιβλίου στην καθημερινότητα. Τη γοητεία τους έχουν κλέψει κάθε λογής υπολογιστές, με τους οποίους εύκολα και γρήγορα μπορούμε να έχουμε οποιαδήποτε πληροφορία. Γενικά, όλο και λιγότεροι άνθρωποι διατηρούν σήμερα την παράδοση της ανάγνωσης βιβλίου.

§4 Ποιες είναι, όμως, οι **συνέπειες** που υφίσταται το άτομο από την απομάκρυνσή του από το βιβλίο; Είναι γεγονός ότι το διάβασμα **ακονίζει** τη σκέψη ενώ η απουσία του την αποδυναμώνει, **περιορίζει** τη φαντασία και στενεύει τους πνευματικούς ορίζοντες. Παράλληλα, η **παρουσία** στο μυαλό μας των εικόνων ενός βιβλίου ενδυναμώνει τον εγκέφαλο καθώς τον βάζει σε διαδικασία να σχηματίζει μόνος του τις εικόνες, ενώ οι έτοιμες εικόνες με τις οποίες μας βομβαρδίζουν η τηλεόραση και το διαδίκτυο τον **αποδυναμώνουν**. Επομένως, είναι δικαιολογημένη η άποψη του Άγγλου δοκιμιογράφου Joseph Addison ότι «το διάβασμα είναι για το μυαλό, ό,τι η γυμναστική είναι για το σώμα».

§5 Καταλήγοντας, οι νέες γενιές οφείλουν να καταλάβουν ότι όσο περισσότερο ανοίγουν τα κινητά και τους υπολογιστές, τόσο περισσότερο κλείνουν τα βιβλία. Όσο περισσότερο «κολλάνε» πίσω από οθόνες και την κίνηση του αντίχειρα, τόσο περισσότερο απωθούν την κριτική σκέψη και τη φαντασία τους. Είναι επείγουσα, λοιπόν, ανάγκη να αγαπήσουν το βιβλίο. Εξάλλου, σύμφωνα με τον Κικέρωνα, «αν έχεις έναν κήπο και μια βιβλιοθήκη, έχεις όλα όσα σου χρειάζονται».

www.huffingtonpost.gr (Διασκευή)

Ερωτήσεις κατανόησης:

1. Να εντοπίσετε στο κείμενο και να καταγράψετε τρία (3) οφέλη που προκύπτουν από την ανάγνωση βιβλίων.

(3 μονάδες)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Να εντοπίσετε στο κείμενο και να καταγράψετε δύο (2) συνέπειες που προκύπτουν για το άτομο, όταν απομακρύνεται από το διάβασμα βιβλίων.

(4 μονάδες)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Σύμφωνα με τον συγγραφέα: «...οι νέες γενιές οφείλουν να καταλάβουν ότι όσο περισσότερο ανοίγουν τα κινητά και τους υπολογιστές, τόσο περισσότερο κλείνουν τα βιβλία.»

α) Συμφωνείτε ή διαφωνείτε με την πιο πάνω άποψη; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

(3 μονάδες)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

β) Να αναφέρετε δύο (2) λόγους, εκτός από αυτούς που αναφέρονται στο κείμενο, για τους οποίους, κατά τη γνώμη σας, οι νέοι απομακρύνονται από το διάβασμα βιβλίων.

(3 μονάδες)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Το κείμενο τελειώνει με το μήνυμα ότι: «Είναι επείγουσα ανάγκη (οι νέοι) να αγαπήσουν το βιβλίο.»

Να προτείνετε δύο (2) τρόπους με τους οποίους οι νέοι θα αγαπήσουν το βιβλίο.

(3 μονάδες)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. Βιβλίο ή Υπολογιστής;

Ποιο από τα πιο πάνω προτιμάτε να χρησιμοποιείτε για την ανάγνωση λογοτεχνικού βιβλίου και γιατί; Να αναπτύξετε την άποψή σας σε 6-8 γραμμές.

(4 μονάδες)

.....

.....

.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

(5 μονάδες)

1. Να γράψετε ένα (1) μονολεκτικό συνώνυμο για κάθε μία από τις πιο κάτω υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου:

α) επιτεύγματα =

β) συνέπειες =

γ) ακονίζει =

δ) περιορίζει =

(2 μονάδες)

2. Να γράψετε ένα (1) μονολεκτικό αντίθετο για κάθε μία από τις πιο κάτω υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου:

α) καλύτερους ≠

β) θετική ≠

γ) παρουσία ≠

δ) αποδυναμώνουν ≠

(2 μονάδες)

3. Να σχηματίσετε σύνθετες λέξεις, με βάση τα πιο κάτω συνθετικά:

Απλή λέξη	Νέα σύνθετη λέξη
α) φίλος – Έλληνας	
β) καρδιά – κτύπος	

γ) πόδι – σφαίρα	
δ) ανεβαίνω – κατεβαίνω	

(1 μονάδα)

ΜΕΡΟΣ Γ΄: ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

(35 μονάδες)

1. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω προτάσεις, βάζοντας το ρήμα της παρένθεσης στον χρόνο που ορίζεται σε κάθε περίπτωση, στο σωστό πρόσωπο και στον σωστό αριθμό.

α) Οι μαθητές του σχολείου (ανεβάζω, στιγμ. μέλλοντας) μια θεατρική παράσταση.

β) Ο υπουργός (εκφράζω, αόριστος) την άποψή του για τις αλλαγές στην παιδεία.

γ) Ο παππούς (φροντίζω, εξ. μέλλοντας) τον σκύλο μου ενόσω θα απουσιάζω.

δ) Το Υπουργικό Συμβούλιο δεν (εγκρίνω, αόριστος) τους νέους νόμους που ήταν προς ψήφιση.

ε) Όταν φτάσαμε στη δουλειά, παρατηρήσαμε ότι η πόρτα (βάφομαι, υπερσυντέλικος) από τον εργάτη.

στ) Οι οδηγοί δεν..... (καλοβλέπω, παρατατικός), λόγω της κακοκαιρίας.

ζ) Το μωρό (πίνω, αόριστος) όλο το γάλα μονορούφι.

(7 μονάδες)

2. Να μεταφέρετε τις πιο κάτω προτάσεις από την ενεργητική στην παθητική σύνταξη και αντίστροφα, κάνοντας τις απαραίτητες αλλαγές.

α) Το έργο αυτό προσβάλλει ιδιαίτερα την προσωπικότητα του καλλιτέχνη.

.....

β) Όλοι αντιμετώπιζαν τον Γιώργο με σεβασμό.

.....
.....

γ) Ο τραυματίας μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο από τους περαστικούς.

.....
.....

δ) Τα καυσαέρια απελευθερώνονται από τα μηχανοκίνητα και μολύνουν την ατμόσφαιρα.

.....
.....

(5 μονάδες)

3. Να συμπληρώσετε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του επιθέτου που βρίσκεται σε παρένθεση.

α) Μπροστά του απλωνόταν πέλαγος (βαθύς) και απέραντο.

β) Η (πολύς) δουλειά τρώει τον αφέντη.

γ) Τα (αιθαλής) δέντρα αντέχουν στο κρύο.

δ) Έγινε συνεργασία του (διεθνής) Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών με άλλους Παγκόσμιους Οργανισμούς.

ε) Το (πεισματάρης) παιδί δεν υπακούει στις υποδείξεις των γονιών.

(5 μονάδες)

4. Να βάλετε τα επίθετα στην παρένθεση στο κατάλληλο μονολεκτικό παραθετικό.

α) Η επίδοσή του είναι η (κακός, υπερθετικός)
της τάξης.

β) Η Κρήτη είναι (μεγάλος, συγκριτικό) από
τη Σύμη.

γ) Οι (πολύς, υπερθετικός) από τους
οπαδούς του ποδοσφαίρου είναι φανατισμένοι.

δ) Το παιδί γεννήθηκε (υγιής, υπερθετικός).

ε) Η τσάντα σου είναι (ελαφρύς, συγκριτικός)
από τη δική μου.

στ) Είναι σημαντικό να γίνεται (μικρός,
υπερθετικός) σπατάλη φυσικών πόρων, για να προστατεύεται το περιβάλλον.

(6 μονάδες)

(7

**5. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους υπογραμμισμένους όρους των πιο
κάτω προτάσεων (υποκείμενο, κατηγορούμενο, αντικείμενο, άμεσο
αντικείμενο, έμμεσο αντικείμενο).**

α) Είναι σημαντικό για τον άνθρωπο το βιβλίο.

.....

β) Η φύση φαίνεται ήρεμη.

.....

γ) Ο Γιώργος αγαπά το διάβασμα.

.....

δ) Του είπε όλη την αλήθεια.

.....

ε) Απότομο έγινε ξαφνικά το έδαφος.

.....

στ) Ο ταχυδρόμος έδωσε ένα γράμμα στη μητέρα μου.

.....

(8 μονάδες)

6. Να συμπληρώσετε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του ουσιαστικού που βρίσκεται σε παρένθεση.

α) Στις εκθέσεις ιδεών καταγράφουμε τις (σκέψη, αιτιατική πληθ.) μας.

β) Οι δυνατοί (αέρας, ονομαστική πληθ.) προκάλεσαν ανεπανόρθωτες ζημιές.

γ) Το πανεπιστήμιο είναι κέντρο των (επιστήμη, γενική πληθ.).

δ) Οι άνθρωποι οφείλουν να προστατεύουν τα (δάσος, αιτιατική πληθ.).

(4 μονάδες)

ΠΡΟΧΕΙΡΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

